

servicii elementare, care în esență și sunt etapele de tratament a maladiei concrete. Prin această modalitate, tratamentul fiecărei maladii se va compune din multiple intervenții minore, și fiecare stomatolog va fi capabil să aplice metodologia de tratament selectată, ușor regulând (manevrând) costul serviciilor acordate, apelând la un astfel de preiscurant. Pe lângă precizitatea considerabil majoră a aprecierii prețurilor serviciilor acordate, o prioritate însemnată a a preiscurantului detaliat va oferi posibilitatea folosirii lui în calitate de indicație metodologică de tratament a diverselor maladii, prin procedee preferabil dirijate protocoalele clinice sau standarde. Medicul stomatolog, apelând la lista serviciilor elementare va putea supune controlului corectitudinea tratamentului realizat.

Costul serviciilor stomatologice se va alcătui din două elemente de bază — semicostul și venitul. Pentru aprecierea semicostului pe fiecare serviciu elementar poate fi folosită clasificarea economică în vigoare a cheltuielilor reale la momentul acordării asistenței stomatologice.

Materiale consumabile

Una din particularitățile acordării asistenței stomatologice este, că ele (materiale consumabile) se prezintă prin cea mai mare parte de cheltuieli din semicost. Cheltuielile materiale pentru acordarea serviciului stomatologic elementar poate fi calculat prin cheltuielile „de facto”, repartizate proporțional UCM pentru fiecare serviciu.

Pentru evidența cheltuielilor materiale, este necesar de cunoscut normele de cheltuieli a tuturor materialelor pentru fiecare serviciu. Pentru calcularea acestor norme este necesar de a face apel la datele bazei statistice foarte dure a instituției concrete. La prezența evidenței computerizate a serviciilor acordate de stomatolog și posibilităților de evidență a migrării materialelor la depozit, pentru fiecare medic în parte, elaborarea normativelor devine posibilă, printr-un proces de muncă foarte voluminos.

Au fost elaborate normele de decontare a materialelor pentru fiecare serviciu pe calea analizei rămășițelor materiale „de facto” și rămășițelor, apreciate prin calea calculărilor, folosindu-se formula:

unde: R_{mi} — rămășița de material;

$Ri\grave{a}$ — rămășițele la începutul perioadei;

Mip — cantitatea materialului primit într-o perioadă

Nik — norma pe materialul i și serviciul k ;

Ck — cantitatea serviciilor K , acordate într-o perioadă respectivă.

Uzurarea tehnicii medicale de bază (principală, amortizația) folosită pentru acordarea serviciilor stomatologice se va determina proporțională timpului de acordare a serviciului (adica UCM). Suma anuală a uzurei mijloacelor principale se determină reieșind din costul balanței mijloacelor principale și normei stabilite a uzurației.

Stabilirea cheltuielilor pentru serviciile comunale, serviciile de comunicare, deplasări materialelor pentru scopurile gospodăriei curente, publicitate, alte cheltuieli, poate fi determinată reieșindu-se din cheltuielile „de facto” a perioadei precedente cu evidența indicelui de prețuri. În costul serviciului cheltuielile secundare (auziliare) sunt apreciate proporționale cheltuielilor directe, revenite serviciului. Pentru simplitatea aprecierilor poate fi folosită formula:

$$Ccs = Cs / Cd$$

$$Ccss = Cdx Ccs$$

unde: Ccs — coeficientul cheltuielilor secundare

Cd — cheltuielile directe

Cs — cheltuielile secundare

$Ccss$ — cheltuielile secundare pentru serviciu

Prin urmare, în stomatologie noțiunile de bază, folosite pentru aprecierea semicostului, sunt: UCM și norma materialelor decontate. Făcându-se suport pe aceste date, putem determina semicostul destul de precis.

Pe de altă parte la formarea prețurilor pentru servicii va fi necesar de apelat și la alți factori, cum ar fi norma rentabilității necesară dezvoltării cabinetului (serviciului), prețurile pe piața stomatologică a țării, creșterea inflației etc.

Flexibilitatea formării prețurilor, propunerea unor sisteme de reduceri și facilități v-or majora necesitatea serviciului, finalizând îmbunătățirea indicilor financiare ai instituției.

Prin urmare, sistemul formării prețurilor în stomatologie se bazează pe un număr major de factori, fiecare din ei acordând o influență considerabilă asupra situației financiare a întregii instituții profesionale.

Prezentat la 30.05.2008

CONȚINUTUL DE FLUOR ÎN ORGANISME VEGETALE ȘI ANIMALE

**P. Ia. Gnatiuc,
E. V. Gnatiuc,
C. I. Năstase**

*Universitatea de Stat de
Medicină și Farmacie
„N. Testemițanu”*

Rezumat

S-a stabilit faptul că produsele vegetale cultivate pe solurile bogate în fluor conțin o cantitate sporită a acestuia, fapt valabil și pentru produsele alimentare de origine animală. Luînd în considerație faptul că în 13 raioane ale Republicii Moldova norma de fluor în apă este depășită se recomandă efectuarea procedurilor profilactice de 2 ori pe an.

Summary

The contents of fluorine in foodstuffs of animals

There were established, that the foodstuffs which have been grown up on rich fluorine soils contain increased amount, and also increased contents of fluorine in foodstuffs of animal origin were noted. In Republic of Moldova proceeding from 13 districts with fluorine content in drinking water, vegetative and animal organisms exceeds admissible norms, that's why is necessary to exclude from the food ration water and foodstuffs obtained and grown up in given district, and two times per year to hold preventive actions.

Резюме

Содержание фтора в пищевых продуктах животного происхождения

Было установлено, что продукты питания, выращенные на богатых фтором почвах содержат повышенное его количество, а также отмечено повышенное содержание фтора в пищевых продуктах животного происхождения. Исходя из того, что в Республике Молдова в 13 районах содержание фтора в питьевой воде, в растительных и животных организмах превышает допустимые нормы, необходимо исключить из рациона питания воду и продукты питания, добытые и выращенные в данной местности, и два раза в год проводить профилактические мероприятия.

Denumirea elementului Fluor (F) provine de la cuvântul grecesc „ftoris” — permisiv. El ocupă a 13-a poziție din elementele ce intră în componența scoarței terestre (0,08%, depășind astfel de 10 ori cantitatea de zinc și de 30 ori — cantitatea de plumb, — după Vinogradov, 1957).

Fluorul liber reprezintă un gaz incolor sau galben verzui cu miros iritant înțepător (pătrunzător). La temperaturi foarte joase (-188°C) fluorul se condensează într-un fluid de culoare galben morcoviu cu greutatea relativă de 1,513 g/cm³, și se solidifică la -220°C .

În sistemul periodic al lui Mendeleev numărul de ordine al fluorului este 9, greutatea atomică — 19. Este cel mai manifest metaloid, care posedă o capacitate reactivă deosebită dintre toate elementele nemetale.

Aproape toate elementele reacționează cu el la contact direct la temperatura camerei sau la una ridicată. El formează compuși până și cu gaze inerte. O moleculă de fluor este aptă de a înlocui oxigenul în mulți acizi.

Toate reacțiile cu participarea fluorului se remarcă prin efect termic (caloric) înalt.

O proprietate neobișnuită a fluorului e volatilitatea înaltă a compușilor săi.

Actualmente sunt cunoscute peste 100 de minerale ce conțin fluor. Din grupul fluoridelor simple fac parte NaF, MgF, $\text{AlF}_3\text{H}_2\text{O}$.

În sol fluorul ajunge la dezagregarea rocilor. La sporierea cantității particulelor de argilă în sol crește concentrația de fluor hidrosolubil. În majoritatea solurilor concentrația de fluor crește odată cu adâncimea.

O cantitate enormă de fluor ajunge în atmosferă, iar apoi în sol cu fumurile vulcanice acide, precum și în urma poluării industriale, comportându-l în formă de hidrură de fluor și săruri de acid fluoric.

Concentrația fluorului în apele naturale fluctuează în limite mari, fiind dictată în mare parte de solubilitatea compușilor săi.

Conform datelor Centrului național științifico-practic de medicină preventivă pe teritoriul Republicii Moldova există câteva zone cu conținut sporit de fluor în apa potabilă:

- Glodeni — 5—11 mg/l în fântâni arteziene și 1,2—1,7 mg/l — în fântâni obișnuite.
- Florești — 4—8 și 1,0—1,8 mg/l în bazine naturale de apă;
- Ungheni — 4—8 și 0,85—1,5 mg/l în bazine naturale de apă;
- Călăraș — 3—5 și 0,8—1,5 mg/l în bazine naturale de apă;
- Nisporeni, Anenii Noi, Hâncești — 2,0—4,0 și 0,8—1,5 mg/l ;
- Căinari, Taraclia, Basarabeasca — 3,0—8,0 și 0,8—1,2 mg/l ;
- Ceadâr-Lunga — 11,0—16,0 și 1,0—1,6 mg/l ;
- Fălești, Criuleni — 2,0—4,0 și 0,8—1,2 mg/l.

În apă fluorul este legat cu sodiu, potasiu, aluminiu. Prezența acestor compuși în ape freactice condiționează acumularea fluorului în plante.

Cantitatea de fluor în produsele alimentare fluctuează în limite largi. Așa plante ca grâul, orzul, orezul, mazărea, varza, măcrișul, pătrunjelul sunt apte de acumulare universală a fluorului. Cele mai bogate în fluor sunt părțile verzi ale plantelor, ele conținând de la 30 până la 140 mg/l de substanță uscată.

Este demonstrat faptul că produsele alimentare crescute pe soluri bogate în fluor îl conțin în cantitate sporită.

Este foarte importantă nu doar cantitatea absolută a fluorului în produsele alimentare, ci și cantitatea lui în condimente și apă, tehnologia preparării alimentelor. Gradul de absorbție a fluorului din apă de către produsele, în care ele sunt fierte, este inegal. O parte din produse acumulează din apă mai mult fluor, altele — mai puțin. La circuitul fluorului în natură participă nu doar lumea vegetală, ci și cea animală. În legătură cu aceasta un interes aparte îl prezintă datele despre cantitatea fluorului în țesuturile diferitor animale. Conținutului fluorului în produsele alimentare

de origine animală se află în următoarele limite:

- în carne — 0,16—2,0 mg/kg,
- în unt — 0,4—0,45 mg/kg,
- în lapte și lactate — 0,3—0,71,
- în ouă — 0,00—1,48,
- în pește de apă dulce — 0,09—0,26,
- în pește de mare — 0,02—84,47 mg/kg.

Peștele de mare conține mai mult fluor, deoarece fluorul este prezent în apa de mare într-o concentrație mult mai mare.

Reieșind din faptul că în Republica Moldova în 13 raioane conținutul de fluor în apa potabilă depășește normele admise, precum și că el se găsește în cantități mari în organismele vegetale și animale cu valoare alimentară, la populația locuitoare în aceste raioane poate apărea fluoroza nu doar dentară, ci și a oaselor.

Pentru profilaxia fluorozei în localitățile cu conținut sporit de fluor în apa potabilă este necesar de a aduce apă (de băut și preparat alimente) cu conținut

reduc de fluor. Alimentele trebuie să conțină produse bogate în calciu, care este antagonistul fluorului și contribuie la eliminarea fluorului din organism.

Se recomandă

- indicarea la copii a preparatelor de calciu și polivitamine de 2 ori pe an pe parcursul unei luni la fiecare jumătate de an;
- excluderea din igiena cavității bucale a pastelor de dinți cu conținut de fluor și recomandarea pastelor ce conțin preparate de calciu.

Bibliografie

1. Авцин А.П., Жаворонков А.А., „Патология флюороза“, Новосибирск, 1981.
2. Виноградов А.П., „Геохимия редких и рассеянных химических элементов в почвах“, 2-е изд., М., 1957, 237 с.

Prezentat la 26.05.2008

ANGENOL GEL ÎN STOMATOLOGIE

Georgeta Zabolotnii,
Dumitru Zabolotnii

Î.I. „Sănătate-
Zabolotnii“ Dondușeni

Rezumat

Preparatul Angenol gel a fost folosit la 120 pacienți cu afecțiuni parodontale și ale mucoasei, manifestând o eficacitate rapidă a tratamentului.

Summary

The use of angenol gel in stomatology

The Angenol gel preparation was used by 120 patients with cavities pathology as mucous rash and tissue defeat periodontium. The use of this preparation helped us to reduce the period of treatment and let the positive internist effect.

Varietatea afecțiunilor cavității bucale ne face să alegem în tratament o gamă largă de remedii cu o eficacitate diversă. Studiul lucrării a fost axat pe analiza rezultatelor tratamentului a 120 pacienți: gingivită catarală acută — 16; gingivită ulcerativă — 20; gingivită în sarcină — 10; parodontită cronică generalizată formă gravă — 20; parodontită cronică în exacerbare — 20; absces parodontal — 10; sindrom parodontal în diabetul zaharat — 15. Am folosit preparatul Angenol gel cu componența: Bior 0,05 gr, extract calendulă 1 gr, dimetilsulfoxid 5 gr. Medicația locală includea: prelucrarea mucoasei bucale cu soluții antiseptice, apoi se efectua badijonarea mucoasei cu angenol gel 3—4 ori pe zi după alimentare, sau pansament pe gingie timp de 30 minute. Reieșind din faptul că florile de gălbenele conțin Beta-carotină, flavonoide, acizi organici cu acțiune antiinflamatorie și regenerativă, dimexidul manifestă acțiune analgetică, antimicrobiană moderată, se absoarbe prin țesut, facilitează absorbția transcutanată a altor preparate, are acțiune fibrinolică. BioR-ur prezintă în componența sa aminoacizi, microelemente, stimulează procesul de regenerare a țesuturilor și influențează pozitiv asupra imunității celulare și hormonale. Prin această combinație se intensifică acțiunea antimicrobiană cu cea antiinflamatorie, virotică, citoprotectoare și imunomodulatoare. Rezultatele obținute au fost apreciate pe baza datelor de ameliorare a stării generale, dispariția edemelor, inflamației, hemoragiei gingivale și a eliminărilor purulente în a treia, a patra zi.

Concluzie

Rezultatele tratamentului obținute cu preparatul Angenol gel au demonstrat o